

F O A I E

п е п т р ѣ

МІНІСТРЪ, ІМІНІСТРЪ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 11.

ЛІНІ, 2. ОКТОМВРІЕ.

1850.

СТВДІЙ АССБІПРА ЛІМБЕЙ РОМЖНЕ.

Деспре оріцінеа ші векітатеа еї.

(Брмаре).

Ачесте сжит' десволтате, ка съ пътетъ жицеллеце, кът світеле прімарі цеперале, деклінате одать сінгуре, се ліпіръ таі пе ѣртъ de пътє ші яе дедерт термінъчівій каззале. Жи зінеле лімбे дебеніръ пептре totdeauna nedесспърдівіле de пътє, преквт жи елепік, латіна ші алтеле. Жи алтє лімбе, дзиъче пріп жицелзігатвія всі — ші фъръ жицелзігатвія пріп дескліпіреа лімбей оффічіале de лімба таінітіе — се жицърпаръ пептре totdeauna из пътеле, ші-ші передвръ оріцинала, — віеа лор енердіе, — вжртвте: се деспеціръ dinaintea пътелор, пептре а се дестерміна ачесте таі віне. De аічі ведемъ жи лімба елепікъ, афтаръ de термінъчівій каззале зи артіквія жицінте de пътє; дар нѣ се чере вроо таре асерітате de мінте, спре а реквноаште, кът жи термінъчівіле ачесте нѣ есте алтчева декліт тот артіквія жицърлатъ пептре totdeauna къ пътеле. Ліпса ачествій віж тіжлокъ de дестермінатъ жи десклінъчівіле латіна, есте зи аргвтжитъ таі твітъ, — ші жицінтеа тіаа челядъ таі таре — къ лімба латінъ, дзиъ кът е жицінъ жи кърді, н'a пътят фі лімба чеа віеа а твітіе. Din контра, лімба елепікъ, кът пептре форма, а пътят фі ші жи попвлів тот ашина ка жи кърді, ші се веде къ а ші фостъ, преквт піц пътєа фі алтфелъ жи твітіеа ста-тврімор ші а капіталелор жи каре ерадъ жицърдіч гречій, ші каре фъчеа, ка тот попвліл лор лівервъ съ іеа парте ла тревіле пъвліче але статълві, кжнд жи чентраліствія романъ, Рома ера totvія: urbs erat orbis. De аічі жицеллеціт, де че жицре лімба чеа де ажт а гречілор ші жицре чеа віеа кът пептре форма есте аттјт de

тікъ діфферіонъ, кжнд жицре лімбеле романе модерне ші жицре латіна есте аттјт de таре, афтаръ de лімба ромжнъ, преквт том демвстра жицратъ.

Din ачесте тічі жицептвірі, лімба къ жицелле са десволтатъ: снепетеце цеперале саі варіат ші саі стьвілітъ, — сілавеле ачелле пропвчіате ші фъръ воіе саі десволтатъ: din са са фъквт са-пѣ, са-пѣ, снептъ, din ѣр = ѣрлъ, ѣрлєтъ, din оф = офтатъ, офтаре ш. ч. л., патвра а tot жиціатъ пе отъ, — елъ а аффлатъ, лакрврі, зеелте ш. ч. л. Dar аічі нѣ есте локві de а таі ѣртврі десволтареа лімбей. Жицемпът пътая, кът din пърекіе саі фъквт фамілії, din фамілії семінії ші попвлі. Къ жицте семінії саі деспъртатъ таі твітъ дела пътъ de ѣнде се трацеа, кът аттјт ші кътінекъчівіеа а жицетат din че жи че таі твітъ жицре ачеллъ пътъ ші жицре еле. Естретітъціе, — тарцініе, — квртжндссе вайереле прімарі, жицептврі а се adnra жицреївріл алтор тезвіптврі. Аквт ѡалте лакрврі, алте жицреїврі, алте баере: лімба се десфъкъ жи діалекте, — таі тжрзій діалектеле жи лімбे десклініте, ші ашина се пъсквръ пацівніе ш. ч. л. Съ пе жицрпът ажт ла термінъчівіле латіне. —

Ех ам zicѣ таі de твітъ орі, кът жицре лімбеле романе модерне лімба ромжнъ репродвче таі віне тіпі лімбей латіне, — кът ea сінгуръ не арратъ елемжптуя термінъчівілор латіне ш. ч. л. Сжит жи пътъ de а те вшвра de сарчіна че ам лактъ асвръ-ті, ші de а da лімбей ромжнъ, — пе кареа о предвеськъ таі твітъ деклітъ орі че аічі пре пътжитъ, — тестімонія de лаудъ ші рангъл че і се кзввіне. Чине м'a адсклітатъ кът оарекаре аттінде, ва жицеллеце, кът се терце не каллеа че ам апвкватъ. Маі кред жицъ, кът чітторвъ ва шті, кът ръдъчіна ворвелор есте пътая

ачееса, кареа речіже десь че тыім терпінъчівніле. Ашшеа dap ын: masculus, masculi, masculo, masculum, masculine, masculorum, masculos ш. ч. л. веде орі чіне, къ ръдьчіна е пътма ачееса че речіже нескішватъ, адекъ „mascul“ ші къ ти ы = и сквртъ ка ла пої masculi. № зікѣ ачеаста фъръ кважитъ; къчі вом веде къ се зічеа mi ludu, visu, auditu ын локъ de lodus, visus, auditus, mi famul, autumnal, ш. ч. л. ын локъ de famulu орі famulus, autumnalis орі autumnale. Съ черкъм актъ къ проптеле is — ea — алліпітъ de пътме, ші съ вртъмъ ка ла деклінъчівніле речіже. ынченемъ къ пътервл твлторалъ.

N. **Mascul'** — ii ші ei = masculi — masculinei
орі masculi

G. **Mascul'** — eorum = masculorum

D. **Mascul'** — iis ші eis = masculis — masculineis

Ac. **Mascul'** — eos = masculos.

N. **Foemell'** — eae = foemellae

G. **Foemell'** — earum = foemellarum.

D. **Foemell'** — iis — eis = foemellia foemelleis

Ac. **Foemell'** — eas = foemellas.

Вокатівл ка nominatівл; авлатівл ка datівл.

Аічі, прекът веде орі чіне, нз е пітівъ ын въератъ къ пътереа; нз фъкбръ, декът чеа че ам фъкбръ ын деклінъчівніле речіже, лъсаръм адекъ аффаръ ынеле воказе, прекът пентръ евфоніе се фаде ын тоате літънеле. Дар ті-ам ын лівертатеа de a нзне nominatівл ші ын ei ші datівл ын eis masculinei, masculineis. Кавса есте, къ вртъ de форма ачеаста вівъ ын вътъніле речішиде але літъніе латіне, ші пої вом чіта кътева аічі din фржитъреле лецілор челлор XII тавле. Ші ка съ нз жадече чінева, къ аста ар фі пътма пентръкъ латілій векі ар фі zicъ маі de твлте орі ei ын локъ de „i,“ ынсемпътъ, къ аста віне tot кам ла фінале, ші апої рогъ не четітор, ка съ жадече ынпревнъ тоате кътє вртъніе, ші не ачелле че с'аі zicъ пътъ актъ. Есемніе:

„XXX. dies iuste i sunto“ = ын локъ de iusti. „Sei (si) vicinei enter se iorgasint“ = vi-cini „sei coheredes partem rerom singulei souam habere malont.“ = singuli.

Кът пентръ datівл ын eis ын локъ de is, вртеле сълт къ твлтъ маі dece, нз пътма ын речішиде челлор векі, чи ші ла скріторії periodъ. ляі де абръ. ын челлор XII тавле тоці datівл

твлторалъ, аі пътмелор de деклінъчівніа a II. есъ ын eis, прекът:

„tertieis nondineis continuoies“ ын локъ de tertii nondinis continuoies опі nondinis continuis.

„Virgeis caesus“ ын локъ de virgis caesus.

M. T. Varro, квтітніранъ ляі Чіероне ші десь жадеката ляі челлъ маі ынвъцатъ ротанъ ал тімнілгі съя (romanorum doctissimus), не тоді datівл ачестіїа ын аре ын „eis.“

ын пътервл сінгіралъ нз се поате да тот ачеастъ ікоапъ, ын тоате каззріле. Вом ляі ынсъ нз есемплъ, каре віне ын челлор XII тавле: sanatus

N. Sanatu-is = sanatu-s = sanatus.

Dativ. Sanatu-ei = sanate-i = sanatei.

Acc. Sanatu-enum = sanat-um = sanatum.

Abl. Sanatu-eo = sanat-o = sanato.

Пътteam пъне орі че есемплъ; dap ам аллесъ пе ачеста, пентръ квріоса ляі форма ын datівл: къчі есте de мape импортанъ пентръ пої а шті, къ ын векіме амждоаъ каззріле, адекъ ші цепітівл ші datівл а автъ tot о форма ын „ei“ ка але поастре ын „la.“ Ворва не есте de a II. деклінъчівніе латінь. Есемпле, тот din лецілор челлор XII тавле:

„Sei quis dolei malei colraeve suspectus endo (en — in = ынръ —) totela siet“ — ын локъ de: sei quis doli mali — suspectus en cas in tutela sit, опі siet.

„Nexo solutoque, forctei (fortei) sanateique eidem ious esto d“ — ын локъ de = forti sanatoque ш. ч. л.

Ез нз кретдъ, къ се маі поате ындои чінева, къ ын ачесте п'ар фі вртеле проптеле демон-стратівъ, кареле odinioаръ ка артікъл, с'а алліпітъ de пътме. Datівл ші цепітівл челлор femeine de I. деклінъчівніе латіль ын „ae“ ші „ai“ нз есте айт чева, декът ал постръ ын „ъi“ ші „ei.“ Автъ ші пої цепітівл ын ти ка „ai“ латіль, прекът: а дакъ, рігъ, ш. ч. л.; ынсъ ачесте 2 ворве маі віне се zicъ: дъчеле, рецеле. Къ тоате ачесте форма ын „ъi“ есте вітатъ, кжнд съвстаптівеле ынвінте de фінала „ъ“ аз не „к“ опі „г,“ ші нз воімъ а ле твіа, каре с'ар ынжима дака ле-ам деклінъ ын „ei.“ Аттвнчі п'ам пътteam зіче а дакъ, ерзгей ш. ч. л., чі: а дъчей, ерздей. Дар ші ла латілі се веде къ форма прімаре п'а фостъ

жп „ae“ чі жп аї, кв „i“ ка ла пої, ші копіаторії, din нештінць ле-аї скімбат, кваетжнд къ дндрен-
штеазъ Демнеалор. Din тзате съ addvчечъ вп
есемпль. Ворвеле din прологъ комедії лвї Плаутѣ
днтигзлате „miles“: „mag nae rei publicae
gratia“ — ла Маркъ Вікторинъ вінѣ ашшеа:

„magnai reii (reei) publicai gratia.“

Реншмітзл філологъ „Scaliger“, дндрентжнд
ші локъ ал лвї Varro (— L. I. C. XVII. de re
rustica —), 8nde вине кважтъ „res“ жп цепітівѣ,
чітеазъ квінтеле лвї Plautus de mai свс днпъ
Вікторинъ, ші зіче къ: „mai totdeazna скріеаѣ
ашшеа“: „ita enim fere semper scribe-
bant“ адекъ жп „ai“ ш. ч. л. Чінероне днєзш
а зітатѣ форма ачеаста, прекът ведемъ din фржн-
треле din поетъ грекъ „Арат“, традзс de еллѣ
жп латіна:

„Serius haec obitus terrai iussit equinis.“
Ассеменеа: . . . „ad terga Nepai.“ ш. ч. л.
Жп локъ de terrae, Нерае ш. ч. л.

Ншмеле de a III. декліпъчівне латінь, възгрѣт
къ сжит маї аппроане de челле сапскріе ші zen-
diche, — жп каре днсь терміпъчівіе сжит tot
зрть de снуетеле цеперале саѣ пропнте. Dar ші
аїч се веде къ цепітівѣ жп снігвралѣ а авт
тот о формѣ къ датівз, прекът есте ла пої.
Ашшеа вине ла Чінероне Quaestiones Tusculanae:

Lib. I. „Adspicite o cives sensis Enii imagini
formam“ жп локъ de imaginis.

Lib. IV. „Tu m'amori magis quam honoris
servavisti gratia“ жп локъ de amo-
ris ш. ч. л.

Съ пѣ зітъ, къ, прекът ам възгѣтъ, ачест
казж ал datівзлѣ а фост одініоаръ жп „ei;“ пріп
зрмаре пѣ есте алчева декът зрта артіквлз, орѣ
а пропнтелѣ „ei,“ ші tot жптро формъ пеп-
трз цепітівѣ ші datівѣ. Маї възгрѣт, къ ші жп
лімва zendікъ, къ кареа латіна аре маї тѣлть ас-
семенаре, „s“ фіналъ се ласъ кжте одать аффаръ.
Днсь форма ачеаста de цепітівѣ ші datівѣ жп
„ei“ аѣ рецінгтѣ латінї жптреагъ жп ачелле
ншме, каре се педнкъ ла а V. декліпъчівне.

zi

фацъ

N. dies = zis-a	facies = фац-а
G. di-ei = a-zи-eї саѣ а zilla-eї	faci-ei = а фед-еї
D. di-ei = zilla-eї	faci-ei = фед-еї.

Ачеаста пе de о парте репродвче пе вкізл
артіквл латінѣ, каре ка артіквл пѣ маї есістъ ісо-
латѣ, чі пѣмаї жп пропнтеле „is,“ „ea;“ пе de

алтъ парте пѣ есте алчева, декът форма казврі-
лор поастре фемеine.

Ншмеле de a IV. декліпъчівне латінь репро-
двѣкъ ассеменеа пропнтеле демвстратівѣ de астъз.
Съ лвѣт кжтева, жп ръдѣчіпъ, къ ё снвртѣ:

casu:

Nom. casu-is = casus

G. casu-eius = casus, casuis

D. casu-ei = casui

Acc. casu-eum = casum

sensu:

Nom. sensu-is = sensus

Gen. sensu-eius = sensus, sensuis

Dat. sensu-ei = sensui

Acc. sensu-eum = sensum.

fluctu:

Nom. fluctu-is = fluctus

Gen. fluctu-eius = fluctus, fluctuis

Dat. fluctu-ei = fluctui

Acc. fluctu-eum = fluctum

ш. ч. л. Ам пѣ цепітівѣ ші жп uis, пептр
къ жп фржнтрелѣ лвї Varro вінѣ: partuis,
quaestuis, domuіs ш. ч. л.

Din форма ачеастей декліпъчівн, кареа пе ам-
атівѣ жп фаче дн u = casu, sensu, fluctu,
с'ар addeveri, къ пшмеле латіне жп австрасѣ,
адекъ аффаръ de казврі, аѣ авт ачеа терміпъчівн,
пе кареа акът о ведемъ жп авлатівѣ. Фіе орѣ
кжт, жпведератѣ есте, къ терміпъчівн латіне
сжит din пропнтеле is, ea, ка але поастре din
ал — а аї, але, каре жп фіппъ есте tot зпзл къ
ille, is, еллѣ ш. ч. л. Дннд акът артіквлз
дефинічівнea de маї свс, десволтать жп капл I.,
ведемъ къ латінї аѣ авт ші еї артіквлзлор,
жп фіппъ тот зпзл къ ал пострѣ. Ла еї, жп лімва
оффіціалъ ші літераръ, артіквлзлор с'а зпзтѣ пептр
totdeazna къ пшмеле ші с'а фъкт nedеспърдівлѣ;
еар ма пої а ретасѣ аппроане de снплітатеа прі-
маре, — оріціналъ. Дакъ ствдіїле ачесте ешиеаѣ
ла лвїтінъ жп апвл 1838, прекът ераѣ съ еасъ, пѣ
пштевам продвче піч о авторітате жп партеа тіа:
пѣ квпноштіевам піч пе Ворр, піч пе Eichhoff
ш. ч. л. Граматіка челлгл днітвѣ пѣ ешиеаѣ жпкъ
тоатъ ші пѣл пштевам авѣ; дисертъчівнea лвї де-
спре пропнтеле демвстратів, о квпноштіевам пії акът
ншмаї din чітателе алтора ші але авторблв. Eich-
hoff, традзс жп цермана, а ешиеаѣ пштевам жп апвл
1840. Din ачестѣ din зрть чітезѣ аї de десвпѣ
доаѣ локврі, пептрѣ ачеа, карй жпкъ пѣ с'аѣ пѣ

)

тут кипівінде din аналіселе телле. **Л**ицемпез
пъташ пептрэ чітітор, къ Eichhoff спіт пъте de
партіквле орі пъртічелле, кипірінде ші пропо-
теле, ші маі вѣртосѣ пропо-теле.*). Картеа
традасъ жп літва цертанъ е таі вѣпъ декжт орі-
цинала: пептрэкъ траджкъторыа а маі десволтатъ
паралелістъ.

Нѣ есте жпсь пімені жп старе de a ne арръта
епока, жп каре ачелле спінете цеперале с'аі жп-
кърнатъ пептрэ totdeaна къ пътеле жп літва
латінь. Дар есте ламінатъ ка соареле, къ ай фост
оарекжнд ісолате, ші къ жп віеа літвъ а твлі-
мей п'аі пътз фі ка жп літва літерарь. Літва
латінь, ка орі че літвъ, каре се квітівъ ші трече
жп кърдї, а сфферітъ жп декврсъ тімпвля тарі
скімпвчіві. С'а zicѣ ші de кътъ аі пострій, къ
версвріле Салілор нѣ се маі жпцеллеаі віне
не тімпвріле лгі Varro ші Cicero. Аста нѣ
нічі o minvne: пептрэ къ дела жпчептвла domnіe
лгі Nѣma Помпілів пъпъ жп епока ачестор вър-
вадї декврсерь аппроане 700 de anі. Дар Полівіг*)
не спіне, къ літва, жп каре с'а скріс чеа дінтъж
жпвоіеалль а romanіlor къ картаценій, авіа се маі
пътєа жпцеллеаі de чеі маі жпвъдаці romanі.
Жпвоіеалла ачеса с'а фъктъ жп прітвя anі аі
репввлічей, жпдатъ діпъ десфіндата рецімеі, спіт

копсвлі I. Брѣтв ші M. Орацій; пріп зрмаре жп
апвл 510 орі 509 жнainte de Хс.; еар Полівіг къ
чейладці о тіе de Axeі, вені ла Рома жп апвл
167. Аветъ дар ві рестімп de 343—342 anі, маі
тікъ къ 300 de anі ші чева декжт челлалалтъ, ші
къ тоате ачесте літва нѣ се маі пътєа жпцеллеаі
віне! Дела челле XII тавле de леї, din anі 451
ші 450, пъпъ ла Чічероне, трекъ маі 400 de anі.
Пътетъ дар жпкеа, къ ші ачесте се вор фі жп-
целлесѣ аппевоіе жп епока са, маі вѣртосѣ, къ
діпъ кътъ възврът din Dionicis Alікарнасанъ, жп
ачесте тавле вор фі інтратъ ші ледї регале, не
каре ле реджпфіндаръ прітмі копсвлі аі репввлічей.
Къ тоате ачесте поі, ашшea діпъ кът пі ле-аі
адзнатъ Justus Lipsius ші алдї, ле жпцеллеаі,
— зп аргамптъ сігвръ, къ поі нѣ ле аветъ, нѣ
пътмаі кът аі спіт din стілз челлор Зечевър-
вадї, чі пічі кът вор фі фост жп епока лгі Чіче-
роне. Чи се веде къ ледістій romanі ле-аі dat din
тімпъ жп тімпъ, не песімпіте, діпъ о формъ ка-
съ се поатъ жпцеллеаі; еар че форма античес аі
маі ретасѣ дела еї, ачесте се маі пілръ de кътъ
пептікторій копіатори жнainte de тіпаръ, карій кре-
деаі, къ жпцеллеск o datopie de пітате кътре
векій скрікторій, скімпвжндѣ ші форма ші къвінте,
діпъ періодвіл челлъ de авр аі літвей латine. Аста
в реквпосквтъ de тодї філолоїї. Къ тоате ач-
есте с'а стрѣкват ші пъпъ ла поі o твлдіме de
къвінте ші форма векій, жп каре ліпсеск термінъ-
чівпіле орі літереле фінале, че се пъскесеръ din
артіквла ліпітъ de пътме. Аічі аветъ а фаче пъ-
тмаі къ формеле, ші поі вом жпшира кжтева, спре
а демвстра, къ ліпса de термінъчівпі латіне нѣ
аре жпчептвла съвъ жп епока декждінде ачестей
літвей, чі сжпт ретъшідіе de літва чеа векій, odі-
nioаръ війъ жп тотъ попвля, не зрть рестріпсъ
ла церапі; odіnioаръ політъ, елегантъ ші къ
формеле ачелле, не зрть сіврвстікъ, деръпес-
къ. **Л**и есемплеле че воів съ additv актъ жп-
датъ, нѣ воів ворві de формеле векій реджните пъ-
тмаі жп къвінте кътпвсе, преквт undeviginti,
undetriginta, жп локъ de unus opі unum de
viginti и. ч. л., — къ тоате къ ші ачесте сжпт
аргамптіе фоарте сігвре къ одатъ zіcheaі un = зп
—; нѣ воів zіche nіmікъ de sci-licet, vide-licet,
жп локъ de scire-licet, videre-licet, — къ тóте
къ ші ачесте ші алтеле accemene не спіпъ ламі-
натъ къ ші латіні лъсаі аффаръ пе ге = ре din
інфінітіві; — нѣ воів zіche пічі de datina че а ре-
тасѣ пептрэ totdeaна ла поеді de a лъса пе „m“

фіналъ аффаръ, де кѣтѣ орѣ ера врмат de жичепъ-
тоареа вокаль а алгѣ кважитѣ, тъкар къ ші
ачеаста не арратъ къ odinioаръ ачеа терпітъчіпне
н'а фост недеспърдівъ: воів съ addкѣ алте
есемпле.

(Ва врмат).

ДЕСПРЕ СІНОДАЛ DIN БЛАЖ.

(Ппітеле протоколвлѣ сіонодал din Блаж). Кореспондинга че се възѣ дп Газетъ №р. 17 деспре кврсъл соворвлѣ din Блаж дінгт дп $\frac{18}{30}$ Септ.
а. в. пз пмтай пльвѣ фортѣ твлѣ ла тої четі-
торї къ ждекатъ дреаптъ ші къ патітіле квам-
птьтате прекът се квіпе ка съ фіе адеvърації вър-
ващї, чи еа тотодать ші дпдествлѣ чеа тай de
апропе dopінду а пвліквлѣ de а тай шті пш пе
калеа пвлічтъцей, іар пз tot din шоптітврї кътє
чева деспре чеде че се фак дп сінодъ клерврілор.
О лаквъ дпсь din ачеа кореспондингъ се стръ-
веде, ші ліпса de жпплімреа ей се сімте профпнд.
Пентрѣ че съ пз се пвліче ші протоколвл сово-
рвлѣ? пентрѣ къ пз се пвлікасе піч ал чевлї din
Сівій дела Мартіе? Жись чел din Апад дінгт ла
23. Ізлій се пвлікъ per extensum ші жлкъ — къ
літере ла tine! Дечї ші пънъ кънд с'ар жлтътпла
ачеаста пріп тълї офіціале, въ рғгът атіпцедї
ппітеле протоколвлѣ вължан сіонодал тъкар пмтай
дп естракт тай въртос къ пз въ квпрінде піч
лок твлѣ. Её асквльндвле ті ле дпсемпнї аша:

1) Клервл ротъпілор греко-зпідї din ачеасть
діечесь рогъ пе Маіестате, ка съ віпевоіаскъ ал
скъпа къ тотвѣ de пріматвѣ ші сіпрематвѣ архіе-
піскопвлѣ ротано-католік влгвріеск дела Стрігон
(свп а кврсі іспідікдіе пз се пітє шті пе че
кале алвпекасе), ші ал сіпрема дп тревіле чівіле
deadрептвѣ кврдѣ, іар дп челе вісерічештѣ съ
квпоскъ пмтай пріматвѣ ші прешединга патріархв-
лѣ Romei (фіреште фъръ чеа тай пвціп скітваре
дп рітвѣ вісеріческ прекът свпъ ші актвѣ впірѣ
дела 1700), прекът квпоскъ ші греко-певнідї аг-
стріач прешединга патріархвлѣ din Константіно-
пол. 2) Съ жлтетеіезе ші съ жлтвдіаскъ школе
пентрѣ ачест клервѣ ші попор, tot din спеселе
Статвлѣ, къчї пз аре тіжлоche въпештї, апої фъръ
школе тічї ші тарї есте фортѣ апевоіе а се ціпса
дп ржндвл челорлалте пъчвї. 3) Съ жлзестреже
ші пе клервѣ, къчї алтіптріеа deckice фінд тай
твлѣ дегръторї чівіле пентрѣ тіперімеа ротъпінъ,

клервл ва дебені дп перікол ка съ пз тай потъ-
кънта тішерї въпї ла штіпцеле преоющштї. 4) Маі-
естатеа Са съ віпевоіаскъ а легаліса сіонодвл, ка съ
се потъ ціпса дп tot апвла (прекът аѣ фост din
векіже), ла каре съ потъ лвя парте ші тіреп-
пї, пентрѣ къ пмтай din пеципераа сіонодвлї се
ескасеръ атътета пејпцеленцерї жлтре клер, попор
ші епіскопї. 5) Маіестатеа съ се жлпдре a denm
кът тай кврпнл епіскоп (саѣ мітрополї?) Св-
скріпї: Конст. Алгтан вікарвл; Грігоріе Mixalі
din Златна; Стефан Молдован din Mediaш; Агв-
стін Поп din Алвя Кароліна, протопопі ші секре-
тарї аї сіонодвлї.

Ачесте ппітврї ші черерї пе кът дрепте, пе
атът ші квтптьтате тай фъсесеръ жлпсоідіе ші de
алтеле че се тай агзіръ дп конферінца прелімі-
парїв; есте дпсь преа de дпсемпнат, къ тай тітіе
фъръ діферінгъ пврта асвпрышї тарка въпї спіріт
толерант, de паце ші кіар падіонал, дп кът пої пз
не птета тіра дествл de опінішпса ачелора карї
din кътева фрекърї партіквдларе жлкеіе ла о тотаъ
жлвръжтъшіре а клерврілор ротъпештї. №8, клем-
рріле ротъпештї дп веаквл веаквлївї пз вор тай
фаче въквріе. даштапілор пріп даштпіріеа про-
пrie. Гравітатеа че се үедea дп Блаж ка ші дп
Сівій пе феделе челор тай твлї пропопї,
преодї ші тірепї стъ въпї центрѣ ачест кввьт
ал пострѣ, ші діспітеле пентрѣ льна de капръ
вор ротъпіеа пмтай пе сама челор съръквдї къ
спірітвл.

DIN БЪНАТ ПЕНТРѣ ЛЕКТВРЪ ШІ ЛІТЕ- РАТВРЪ.*)

Домпвле редакторї! Слрѓгінца ші оствен-
дelle че ам пз еў тъкъ дела жичептвѣ ешірѣ
ла лвтіпъ а фойлор ротъпештї ші органелор па-
дівпала жлтре адвпареа авопацілор ла ачелора ам
дплікат'о ші тріплікат'о къ сперандца, къ дбръ

*) Ної пвлікът ачест артівл пз къ дбръ
прівінд престе жлтргвла каталог ал прептмеранді-
лор, пз ам фі жлдествлациї къ пмтврвл ачелораши,
de ші актвѣ ачесте фой се чітеск пмтай de ротъпії
din провінціїле агстріаче, чи пмтай пентрѣ къ фъ-
серът пофтідї de репециїе орї ал пвліка, de вnde
жлкеіет къ D. агекторвл дпй ва фі автвнд кввін-
теле сале пентрѣ каре дп скоте ла лвтіпъ. Ped.

оїв пітє вестімпъ, — кънд спіртвл пацівпал в
песте таі дештент — а контрівві чева таі
твъл ла льдіреа гвствлві де лектвра жвралелор,
каре авзпъ-самъ ла попвлвл пострв, дакъ пз таі
вре а речтьнѣ ші актн 'наноі двпъ твръ, сълт
неапърате ка ші пъна de тóте зімелем, таі алес
челе пацівпале. Dar сперанца т'а дншелат: бó-
чеха таа а реснат дн днтрел дешертвлві. Din
Декемврія а. тр. пънъ астъзі, двпъ атътета про-
вокъчівті дн тóте пърділе дн ціврл твъл
дрептате, авіа фві дн старе de а кърпі зи місе-
равіа пзмър de авонаці, днтре карій доі песте
пзпін къндссе червръ а фі стерші din ліста аво-
націлор. — Атът сълт de речі ініміле ротълілор
постріл пе аічі пептв квтвра тіндій ші а літе-
ра зреі сале. Dar пз е тіpare Domпвле! Чеіа че
ав фост даторі ші пън' актн а пъні дншілте кв
лвтіль — пзміндссе лвтіна лвтіль — а юп-
релас ачеастъ сълт даторіпд, кв кареа сълт
овлегаді лві Dmnezej, пацівней ші днтреці оме-
нітъд; ба че е таі твъл, зпін din Dmпіалор чеаркъ
токта а фаче контрапрібл — а днпіеденка ръсърі-
тореа лвтіль. Ва съ зікъ ачесті апостолі аі дн-
твпереквді, карій пънъ актн піміка п'аі лвкрат
de кът Cimonie ш. а.*), вор а'ші днчепе таі кв
осжрдіе днлата mіcіsne сперънд, квт къ попорв
актн чева таі дештентат дн ла асквла ші дн-
врьдіша. Dar „Jede Unthat trægt ihren eigenen
Rache-Engel schon, — die böse Hoffnung unter
ihrem Herzen — — Frohlocke nicht! зіче Ші-
лер. Нз почв а пз атінде впеле din днпіръдіеа
лвкрълор ачестор псевдо-лвтільор пацівпал,
блвл, парте пріп есемпле реле: скрінд ъкъ ші
актн ші апърънд кв тóте п'теріле словеле de лі-
тераторій постріл демвлт кв пасапорт словозіте
квт ші барваріствл літвей ротъп, парте кв ворве
дожнітіріе ші amenіцетіріе десажлт прі тінерій
днчептврі дела днврьдішареа літерелор аdevъ-
рат ротане, зікънд кв пзт а зпівне (двпъ ворва
лор: зпідіе) ші къ а ё де цюхоть льдіреа ачестеіа,
ші къ літереле аdevърат ротъпепті сълт челе

*) Нз днцелег ачі пре масса чеха маре а прео-
ділор, карій парте маре, афаръ de сервіділ (слъ-
жва) лор фвръ пречепере ші ordine болворосіт
алтъ пз штів; чеіа пре зпін din капій лор dictri-
ктвал. — Іертаре D-лор, карій въ сіміції атінші
пріп ачестеа. Чеіа че се штів квраді пз се teamt.
Фіз аі пацівней ші d'їчі 'nainte, ші вор сечера
лазді ші онбре ші пе веніторій. Nota акторвлві.

але пър. Кіріль, каре ротълілор, дакъ пз вреі а
пері одать кв капія пз ле е юртат а ле пъртсі. Чітіторівла квріос ва днтрела: „пз доръ астфелт
de лвтільорі сълт сжрві?“ Ші ед кв пърере де
ръл тревзе сълт респінді, квткъ пріп вжеле аче-
лора, асвпра кврора авет таі твъл а пе въера,
квре сълце кврат-ротълеск, апоі се ші дін — кв
пзмеле — de ротъл. Алді доі двпъ ворва ко-
твъл іар de опіціне ротъл крескжндссе дн літва
сжрваскъ с'аі дат кв totvla дн ачеса ші сълт
марі пацівналіті сжрвешті, de ачеса пз ле пзтет
припі атът de ръл алзпеквріле din претмаре зел
пацівпал фвкте; чеіа че пзті товш сфътві
ачестора ачеса че ші тіппіл ле сфътві: ка таі
віпе сълт чеаръ а се тета дн тіжлокві фрацілор
съл, кврора ка ші позъ актн таі твъл ка орі
кънд алтъ-дат сълт фбртє сктні пацівналіті
днвъпъліаді. Літвъ словенікъ пріп вісерічі дн
тіжлокві ротъліті актн пз се таі позъ сжрваскі.
Dé пе D-лор днкаї пзтам зи асемпле есемпле de-
спре літва ротань дн вісерічі сжрвешті, ші вом
тъч. Испъ тъла пре інімі ші жвдече дншій!
Астфел de пе дрептате пі се фаче ічі коле дн тóте
протопопіателе, прект с'а таі арътат ші днтр-
алді апі; днсь дн челе але дічесеі Тімішбрей
ічі коле кв чева сжрві днпестрідате, пе дрептатеа
пз таі аре пъреке, в стрігтврі ла червръ. Ал
чічелега върват дештент ші ораторів квпоскіт
дн тóтъ іерархіа е фътві зпін плант din Цара
ротъл аічі трапеплътат ші кв алта стрыіп
олтоіт. Ел е таі маре ротъл de кът сжрві, квчі
de ачестеа парте пептв кв е ротъл, парте пеп-
тв кв е оратор днтре протопопі іерархіе кред
кв фвръ пъреке — ші кв ле спін adecea adevъ-
рвіл верде дн окі, е пе сжрваскі ші фбртє персек-
тат; днсь tot 'і таі тревзе ші D-лві леківпе, —
еа штіе пептв че; dar дакъ с'ар da дъпсвіл актн
делок кв totvla дн партеа ротълілор днпірънд
кв еі сжрваскі, і с'ар ротълера неапърат зелві ші
талентві. Съ пз квдете D-лві, квт кв ва пзті
фі ші пе веніторій аша квт а фост: актн тóтъ
пацівnea врэ сълт альгъ дескінат че е ал съд; dar
врэ сълт вжлтвре ші сълт альгъ гръзвдвл кврат din
пегінъ; — ші чеі че сълт сфъшіді дн дозъ, тъ
тем, кв пічі зпін парте пзті ва реквпште de аі
сълт лецитім. — Пріп астфел de оміні кв пзттаре
de амфіві квт ва сълт льдіаскъ квтвра? квт
се днфлбръ літератвра ротань? — Семпда стрыіп
de еі арвккатъ пріп днгріжіреа сімпвлвл ротъл
днкоідеште, ші тот ачеста ка пре а са спре про-

пріа'шій перічкне о крештє ші ресльщеште; къчі сімпвл ші таі тіквіл врънд певрънд касть съ бртезе челор таі лятінаці ші таі марі аі съ, таі вѣртос челора пре карії пътеск еї пърінд ші пъсторі свфлетешті ші тіжлочіторі. Житре сінє ші житре Dзтнезеъ. — Нѣтаі трей протопопіл къпоск астъзі жи tot Бынатъл, деспре карії пътет зіче, къ ъпкъ съпт аі пострій. Был din ачестіа таі fidel, сінчє ші ресолвт фаче таі тълт ка чей-лаці, се рісіквазь пентрв въпвл ші інтересвл па-діспеъ. № штій, дакъ ачесті Domnі вор фі Фъкѣт пъп' акті жи черквріле сале врезп паіш енерцік спре лъдіреа гвствлі de лектвра жврпалелор таі алес пацівнале, че къ дрептвіл ші пътет аштепта дела D-лор, ка дела чеѧ, карії съпт феріч а локві жи тіжлочіл ротънілор къ тóте къ пъ асемене дештепці, дар локвігорі de впеле din челе таі інтересанте дінвтарі. Деспре чеѧлці съпт конвінс, къ п'аѣ фъкѣт півіка жи лякврл ачеста, ші зеъ ар фі пътет ші ар пътє фаче тълт ші днпъ черкв-стърі таі тълт ка чеѧлці фрадї. — Афарь de авопадціл ші чітіторі фойлор Dв. (Бжковіна аре ъпкъ форте пудіні жи пърціле ачества) macca de съте de таі а ротънілор въпъцелі пъ кредѣ съ ші штіе чева de есістінца жврпалелор ротъне.*). Негвра ачеста таі лесне ші таі віне ар пътёо спарде епіскопіл ші локо-дінеторі ачестора пріп разелю жицелептей ші пътревозътіорі съфтьвірі ші жи въдътвра кмѣрвлі ші попвлвлі лячіторіе. Аде-върл ачеста, кред къ п'ті ва deneralі пімене. Ші тотваш — пъ штій de алтеле, — дар жи ачеста діечесь днпъ атътєа рзгърі къ гвра ші жи скріс пъ се фъкѣ жи фавбреа жврпалістічей ротъне пічі кът е пегрв съпт впгіе. Рогвте Domnіл! din таі тълді ка 600,000 ротъні локвігорі жи ачесте дозъ діечесе въпъцене а кътєа парте ціпене къ авопемъпт фойлор ротъне? Её въпвл аши допі, ка пътеле авопадцілор съ се пъвлічє жи Газетъ, аша не кът се трітіг, саѣ таі віне пе кът ажннг днпъ одалгъ ла редакціоне, ка съ пе кам къпопштет пъвлікл оферіторі ла компвл edifіділ ал лят-пъреі пацівнале, кът ші върваций de жицелеп-ціпці.**)

*) Креде Domnіл, къ ла челелалте пацівні коплоквіторе tot асеменеа меріе треава; попо-рэл жи къ пъ чітеште, пентрв къ п'аѣ апѣкат а къпопште а, в, ч; ші тотваш департе съ фіе ка съ деснерът.

**) Е преа тързій. Жи врео трей anі din чеї Ped.

Къ солізій ротъні DD. супрем. дистр. комі-сарів Мочлоні ті гввер. комісарів Фъгъраші, але кърор дептірі ле салютъм ка вп прогностікош въп, съптем форте твъдътій. Бърваций ачестіа ка доі лячевері жи ачеста і провінцібръ а Бына-тълі Темішіапл лячігорі къ разеле жицелепчіпней ші пъріатештей лор амбре лятінаеъзъ, лвкългеск ші повъдъвек пре коннацівалій съї ла пъшпна тжитвірі. Астфел de фанте din адевърат патріо-тісмі ші къратъ пацівналь амбре процесе про-дчев-вор пеанърат дорігеле фрѣгте житре інімелे віп-сімціторілор ротъні.

Кътре ачестіа прішії фервінтеа постръ твъ-дътівъ ші вої спектавій бървациј, дептаді па-діспалі, комітврі аі фоствілі комітетъ ротъні de паціфікѣчіпней (жи Ardeal), префекці, трівні ші алді кондакторі аі ыравеі осте ротъне! Вої мен-торі пацівні, зіоріле ренаштереі ротанітатеі, ко-ляпнеле пацівнітатеі, жицеліторі ші фандіторі есістіпці ші ферітатеі нопвлвлі ротънп!! Вої къпопштеді пътнцерося сорте а конфрацілор вострій ші въ діре кънд къцетаці, къ пацівніа въ е ті-серъ, цертврітъ, съвжгватъ ші апъсатъ, ші дакъ въ ші афларъді камса дреантъ ші тіжлочеле спре а еї таітвіпці, ші въ ресолврьці ла ачеса греа проблемъ, de а черка рзпереа гросвлі тврѣ ал карчереі, жиde лі се афлъ din секле лівертатеа пацівналь къ тóте дрептвріе, каре він дела Dзтнезеъ, de а черка еманчіпареа ші пънереа еї жи рапогвла пацівнілор лівере ші респектате. Нѣтеле востре жицкіе-се вор жи дінтикві історіе, фант-ле-въ цеперося ші ероіе ші таішне оферте, каре жи ресбелвла din вртъ алт попвя жи ачесааш тъ-свръ пъ ле а фъкѣт, ретън-вор пеітате жи ін-теле конфрацілор вострій, пъстрасе-вор жи ана-леле петвріріе!

Её ті жицкіе скрібреа ачеста търтврісіа-дымі вѣртобса кредингъ, къткъ о пацівне, каре аре астфелів de върваді e demпt de o сорте таі въпъ, къ аре пътре de віацъ ші пъ піте пері, ва съ зікъ астфел de пацівне ва шті аші ажннг ші сквті лівертатеа пацівналь. Нѣтайл францілор съ фіт жицелепці, черквспекці ші ресолвді ла вері че сакріфіції (жертвъ). Жи латврі къ пасівпіле ші інтереселе егоістічіе! Жи тартарѣ къ патэреле de лінгарѣ, камлтвігорі, інтріганці ші въпзътірі, карії съпт віермі, че пе асквпс под ші фържть арбoreле есістіпці постре! Дар пре ачєя, кърора ле заче пре інімъ фолосвз, лятінареа, опбреа ші глоріа пацівні, съї авет 'пайтєа окілор, съї

скутім ші съ не жогріжім пептрв съсістінда лор.
Съ сокотім къ се вітъ астъзі ла пої тóтъ лама
кълтіватъ. Апої пептрв че тай твлт десвіпътвръ
дитре пої? Ромпілор пептрв Dsmnezev аж пътai
пої съ нѣ фіделецем вбчea тітпвлвї?! Аж съп-
тим копій съ нѣ квіштем че ръз е а не фі па-
дуївnea десвінатъ, ші къте ам съферіт пептрв аче-
ста? Фрацілор! еж кред ne'ndiplекат, къткъ пеп-
трв пої ка пацівне пътai атвичі ва ресърі сбorele
тъптврі, кънд пъретеле de вражвъ*) че dintrre
пої се ва сърпа пънъп фбндемжтв, ші пої не
рвіпеле політічей такіавеліче не вом жпвръщіша
ші сървта ка фраці, ка фії ачелейаші мате, ші
апої ка тъдьларій ачелейаші корп вом контрізzi
dзпъ пътівъ ла съсдінереа лві, ла жптетеіареа
вспе-стъреі ші опореі пацівнале. — Domnіаскъ жп-
трв пої съпта впінітітате, жпшелепчвпea, дре-
пітате амбреа ші адевърл.**)

Би авонат Т.—

Respusul paseruiciei din foiletonul zimbrului.

Іатъ'ді спвпъ madamъ, дорвлв че тъ трасъ,
Съ'ді ласъ късвліца, жп кареа стътвіз
Нстрітъ domnewшte, къ семжп' алеасъ,
Нз е квівлв, зnde paza 'птъ'з възвіз!

Нз'ї твпквлв de твпте, нз'ї кътпіа ведде,
Нз е пічі пъдбреа, пічі рівлв челв ліпъ,
Нз'ї пъстітатеа, жп кареа се нерде,
Рътъчіндв пріп ламе, кътё-нз'ї пелерінъ.

Нічі ціптіз съ афлв сърорі, орі соціе,
Къ каре'п аморе кънд' атв ведвгів;
Къчі а сортеі фасе ле-штіз din прзпчіе,
Кіарв пептрв къ каву, н'афлі че аї дорітъ.

Воів жпсъ madamъ, двлчea лівертате,
А черблв стемъ, алв патврі dap;—
Пептрв каре одатъ къ браде 'пармате
Мэрія Moldovanvl, ліптъндвсъ амарш!

*) Вражвъ дела сървесквя враг-diabol, de зnde
съпт: жпвръжвіре, връжвіре, връжташ, врачів.

Nota актовглв.

**) Репедіт ші аїчі чеєа че ам аїентат ші
аіреа: се жпшеаль квтіліт каре креде къ ам фі
десвінції перікблос; жпсъ тревве съ фіт дреппі
кіар ші кътрь патіміле ші інтереселе челе фъцаре
але бтепілор; съ ле лъсът ші лор жокзл лібер
тъкар не вп тітп, ка апої атвт тай зшор съ се
префакъ жп пітік. Нз въ темеді. Ped.

Пептрв кареа Стефанv, еровлв челв таре
Ста гата съ пеаръ, къ аї съ ромпіні,
Орі съ пітічаскъ дъштапвлв челв таре,
Спіма Европеї, не тврчі пътъп.

Пептрв кареа 'п лакртмі потъ твлт феце:
Бла пльпгнндв фіблв, алта не върватв,
Бла къї ліпсітъ л'аджлчі вътъпнеде
Д'алв віециї razimv, аквт торжпнітатв.

Пептрв кареа кврсе съпцеле totv зnde,
Ші ва кврце джкъ, діл ліпте таре;
Къчі къ-о ловітвръ нз се поте-аскзnde
Бла сімдв ашиа побілв, датв de Dsmnezev.

Пептрв кареа склаввлв къ ферв жп пічіоре,
Din neагра спелзпкъ съспін' п'асквпсъ;
Пептрв кареа тігрвлв стъ съ се отомре,
Рзтпъндв ферв, зъвреле, dě-a eї dorv пътрвпсъ.

Авъндв лівертатеа, віе орі че піоіе,
Гріндінъ, фртгне, фвлчев, тръспетв грэв,
Пе вп тінвтв жпті стрікъ, пе вп тінвтв тъ моле,
Нз потъ жпсъ-пфръпце сімдемжптвлв твх.

Авъндв лівертатеа de фоме п'змі пасъ,
Нічі de фрігвд юрні, че т'арв тврвра;
Къчі сворвлв т'ажтв, съ черкв алтъ касъ,
Бnde влъндвлв соре жпті дъ раза са.

Нз воів dap Domnіцъ, съ'ді тай інтрв'п квшкъ,
Нічі съ'ді гвстv семжпца, къ кареа тъ'пвй;
Май квръндв став гата, а пері de пшпкъ
Лівер'п патвръ, съвръндв пріп кътпі!

Нз'ї тай вінъ madamъ, ла поза склавіе,
Жп кареа цемі жпсъ'ді, жп алт тъ палатв;
Къчі тай двлчев віаца, кънд жп армоніе
Къ пеалці патврі, къптв пејпчетатв!

Д'лвацъ domnіцъ ші тв дела mine,
А шті лівертатеа ш'а о предві,
Ші съ крезі, къ'п ламе нз тай есте віне,
Каре къ ачеаста съ'л пої потрів!

Д'лвацъ madamъ, а шті чеї віїда,
Скъпать de жгтвд крзілорв десподі,
Але кърор інімі съптв речі ка ші гіада,
Нзмеліе лор влъстътв ші ла стръпеноці!

Пептрв лівертате пасереа се вате,
Вермеліе се'пфръпце, феаръле ръклескъ;
Іар отвлв деспопе кіарв ші п'алв съв фрате,
Жп брваші трабвіе, de-ачеств dap ве ческъ.

A. M. — ng.